

Lanaken. Q. 88. (St.)

1. aito hens mo spewar x:z:n z:z:n b:z
2. mene hamazit-of. mene va^f:nt - ista blomr
go:n wo:tar ge:vr
3. alowuil spena x:zmer ali:n mi mit mafin
4. gra. vm iza lesta wer
5. uptat se:p kee. gaze bafymalt brut
6. da tomarma: n-of: da ski. nawir zher-
he:daa splentor i. nzazra venz
7. da seper legzer zan lozan a:
8. in dat fabzek is neks zan
9. kom ens hi: mo henskr
10. ba:s tabosfe:R glo:zaR || glo:shzas-pe:nb-
pe:nzas||
11. breyost*u* kilo van di:zu:R le:rs
|| ke:rszas||
12. xz habz mit hon vi:vdri liter wi:n
u:tzadzo. yka
13. her d*ri*gda me*x* medan knapz
14. ex hap sonr kne:j gze:n
15. vastzo. v*ont* wo:rt net fo: l*mi* gave:rt
16. ich ben b*ij* dadej net mit hon ben mit z
gauz
17. ich habz net zado:n hy:rstz
18. we: he:tzat zado:n de: ds. a.nhq. mp-of:
de: wabz. a.nhq. mp
19. spen-spenagruw:f- spenakup
20. m klak. m mts- ban-bonajt (zwoel,
onpasselijk) - "verwaard" niet bekend - mwej-
soms: m wif) - m-bamp-ds kempiso bendas
(meew. plaatsm) - m*o* paddastz-m*o* campion
(etbare) - dy:valavzis (soort paddastiel) -
m hik (haag) - m*o* kwakant - m*o* pipal
21. de: he:zol de: zan hilz we: zol zetz
|| m*o* mansze:z||
22. ich salzax krelkz z:va || m*o* kra:l - m
pe: Rzl (uit glas, van lampen, eng.)||
23. enzlaznt lot fe: l*ar*se:p a.vbre:kz a.vz:pm
- a. vbre:z. z
24. her is fanz a. zen ens zabe: zagzue:z
|| m*o* be:z - uzs (oocit)||
25. qz: fmax t*u*z**z** z zti:z - br*z* z - br*z* z
26. dat standb*z*ilt zti:z to. nami || zbe:z||
27. de: ma:n he:da ze:va w*ij*na grutzan hi:z
28. lysofe.R is net indan hi:z. malgable: valzher
istaR dy:val to plat - man dy:val||
29. da zelkender zin mitam*z* zter no:da
hi: zue:z:z
30. ichken tu*z* net kom*z* zari: z be:n-of: z
fe:rdz z be:n
31. da besta d*re*. zko ge: z le: zo. zame: z
32. her kenet go:n wirka-of: her kenet
wirka go:n - zr he:t he: zpi:z
33. du:qzns - of: st*z*: zens - maste: z in de:
besm-of: st*z*:l da besmzens z
34. ne:zin - mts hi:z gzal wo:rt ne mi gzugt-
of: gospzlt
35. he: la: zhabzal t*u*z zhi:R upzo:pr
36. di:z pe:R is net zi: pzdo zet nzgzan wo:rt
he:nz:n-of: dozet nzgzan wo:rt zo:nsz:n
37. xz z:n wo:x no:t fzelz - of: xz z:n vort
tfzelz:n
38. xz he:tm i:rs xz gz:rlt he: zlopz vpmz:ko
39. her zalat nutz wi:t bre:z
40. xista hilzfanz milz kzu:t
41. da ma:n mot*z* v*ar*"bz = zma || m*o* fzerzm||
42. indas xerldz zwoma z zars: zlak - przikzol
(is verouderd!)
43. her he:t fe: l*u*vizl omzat*z* st*z*: z z is
44. NE:R mot*z* ds: da hilzfanzhaz en ge:R
ds a:nder zhilz
45. he: labzens dat ztz zupztz || hafo (inkoortop)||
46. orz metzole:R is u v*idaz* z z z
47. xz spren*z* v*ar*st wi:ts*z* v*ar*an w*idens*z
|| vgl. bli:bap (= blydschap)||

43. den hoven: R zal da buum grifels
 44. du: gi:rstə venster enstu: // meew. do:t:is: //
 50. togenate. mpa VAR da i:rstə mis-of: vAR
 da VRphi: xmis-da huxmis-at luv-de vespel
 || lu:fr-tluvt-the:t yelvst //
 51. betsprij-kwakordijer u:bsprij-
 verbreiden, niet gebr.- u:tsprij-ve:rder
 misko- misprij-mabo-teram smer
 52. di:vauu he:t haer ko:rlo:ta fsinijo
 53. zo VD. jor (verouderd) -of: zana va:der-of: zo
 na:R-he:bem zis fo:rlan na:fo:llo:ta
 go:n
 54. ix kippm a:fter. ja xulo:tlang atwo:tar
 te go:n.
 55. bluu:-of: grei:s-ve:Rzy:t marnet fa:el
 in de zo stre:k // o:s (=onge)-of: os-on vo:l
 klo:R (weinig gebr.) //
 56. E:Rdr pat zu:net fa:el we:rt
 57. da zo. tsal strit bu:i deno:rulan hu:Rl
 58. in mi:Rt ist nu:t to hait far to preka-
 of: far mita bal to spe:lo
 59. di:ke:rs gi:va klo:R le:g-he:jo-of: tur
 (=niet waar; verouderd) -ook: di:ke:rs lo:x
 go:t (=licht goed) -wu: lo:xto-voe:Rlo:x
 da lo:x=tantaarn.
 60. her truk st pe:rt a.n zana start
 61. duu ks:mp Xerhi:i c:dar fo:R-of: e:lok
 fo:R (verouderd) - no:ds kirmes
 62. da pa:tar ka:x dado:sh:R-of: dat:sleva-
 ni:R-volma: gis
 63. da xo:js mi:x wal me da za:js neks-of:
 (=meew of beleefd) gerzo: xmi:x wal me ger
 ka:x neks
 64. da zwelba:s (zelden) -of: da zwelba:khs-zals
 wal gau-of: ho:s (verouderd) tankomo
 65. ge:ist vanda:X net ho:Rts
 66. E:ts Zo:i vu XE. Rts kic
67. zana mato:R is kaput -za leg in pan
 68. tizzana we:zman do:xwe:s in tizzana
 ka:xtm:s.vot
 69. dat menko-of: dat fyska-luf be:ravs-
 of: upen be:zrans vo:j
 70. da xan re:ts in da kan // be:zastanuf bi:g
 71. ix wul dat s far koe:R-of: dat a pug-ma
 bre:f brax
 72. ix kipin a man hart
 73. ix hen mit xan dwe:Rdru:vus-of: dwe:Rz
 lug-of: dwe:Rsa mensa phingo:n
 74. no: 'kufitut shanort tpe:rt yr da noha:R
 75. ix kiba b*u*ts kurs-of: jong: ko:rs-van vo:R
 dr medexa:l
 76. da zo:n van da ko:neq ix v.uX sol'do:t
 Xwe:s
 77. witts gan Ro. mu: ker wuna - ma bo:X
 78. di:ruu kibz la:u do:n // man do:n (enkelu) //
 79. ix klaftz gri:wo:rt fa:n // wre:at kiba
 (= "woorden" = tugie helden) //
 80. tkena wo:g dub izat-of: dub yo:R
 datat - kosta duups
 81. xen u:R en xen v.ugz lu:ups
 82. her duxtark is mitz krofka no:da bus
 xoga:g om bro:mla to plka
 83. da zan speo:t van da lander
 84. her kat san stro:o:po-of: hak ke:gdake:l
 of: her skiuwa (nog sterker)
 85. da la:u-of: da mensa - ugdon neks a:ndars
 as xo:lden u:gdom-of: fratlyn
 86. honr mo:nt is dryx vanden do:R:s
 87. de: we:x lip kro:mp-of: szu:f- tizzanen
phiwu:X larysto:
 88. ix kux yAR da kle:nontrom-of: merphoko
 89. da bug is kaput xoga:g van en ko:rs en
 ta slek
 90. xole:tso wo:s kur en go:t // me-of: mer (maar) //

91. in da k^opla sa:ⁱ j i^zetst b^oter
92. ma^zter mot x^ot hens meko
93. x^o:k ens n^o. manen h^ot - of . manen hut(1)
|| meerw. : hp. j ||
94. ix we:ⁱ net bu^xpmot x^o:n x^o:k ho
95. mo^zhp. la haldor - of . haldor (onger, gewoon
in het Dorp) - is x^o:t y^lrbbe:r
96. ix mos v^zblo:t d^or. y^lka v^zar st^oeⁱ r^zh^o
to we:ⁱ rr
97. ix mot c^zrst fo:ⁱ R in da sta:ⁱ l v^zrr - of .
- g^zreys
98. ma bro:ⁱ R w^z: s m^z:x
99. da milakbu:ⁱ R moe: h^ong r^zutantu:ⁱ R - of .
m gruta ronda
100. di: bo:ⁱ t^zrmilak is d^on en x^u: R - se kam
traktormit
101. v^zer x^uz de: p^zt hens vala in.ⁱ no:R
de do. velt neks upamta x^oga - h^oek
102. or k^o:mp nut sm mony: to l^zt
103. in ita. l^zr x^u:n b^o:R x^o:v^z: R spijo
104. d^orafsta d^o. v^zp d^oj^z
105. in b^uum habza stak fands bark x^ov^z:rr
of . dr mos s^zfp. la ens homa h^oca:rs - of . bora(xaga
|| hika (ijken))
106. har is yan l^zp:ra gohoma midans go:j^z
b^o. y^lel ge:ⁱ lt
107. di: d^o:R is fan bo^z ko h^ou:ut x^om^z:k
108. m^zgetru:da v^zru: mot hens ni:ⁱ
109. ix h^op h^of g^zz: s^zx^oae:t mer tw^z: s^z- of .
tw^z:R - g^z: go:t x^o:t
110. dz b^uw^za z^zt datat n^ztz d^o:R is
f^zatz b^uw^z
111. ba:ⁱ ka - ig ba:k - dig b^uks - he:ⁱ R b^uk -
b^ukt^zer - ve:ⁱ R ba:k - ig be:k - d^zz be:ks -
he:ⁱ R be:k - ve:ⁱ R be:ka - ve:ⁱ R b^ubs y^lba:ka
112. be:ⁱ ja - ig be:f - dig b^ujs - he:ⁱ R b^ujt - ve:ⁱ R
be:ⁱ ja - be:ⁱ var - ig bo:j - ix h^op Xobo:ja - bo:ja
- xi: v^zux
113. t^zran h^oen met^zan fi:ⁱ n // een fyne:
en fi:ⁱn // fi:ⁱ n = dun - fi:ⁱn = primall
114. da hens h^oz^z e^zjar h^oz^zg^z v^zpta m^z. R^z
115. h^oer he:t x^ozax^z datar an mix sal de.y^lka
116. da ma:ⁱ x (oudere meid) - of . da mi:ⁱc (jong!)-
of . st m^z:tska (jonge meid, letterl. meisje)
- x^ozax^z datar gal:ⁱ k haw
117. da wo:rae v^z: f p^zri:ⁱs // v^zir f / zonder substantie
tu^z||
118. onder d^zi: x^oz^z legr v^zre: l x^oz^z halo
119. tw^z:tar x^oz^z da:lok - of . sefas (oudere) h^oz^zko:
th^oz^zga:l
120. th^ozj is nu^z q^zph:n - bis nu^zmer pas x^omaejt
121. majone:s s m^z:ko:z^z mid^zn m^zferdo:ⁱ j^zar
122. dadb^zh^omk^z x^oz^z do:ⁱ lesta^z hens g^zph.j^z
123. da p^zstu:R he:t x^oz^z w^z:n
124. oza:ⁱ t hu:ⁱ es a:fxab^zra:nt
125. da milak sprctf^zu: t^zrn a^zjer vanda ko:
126. da k^oster lejt fir da kry: x^oz^z da:ⁱ x
127. da b^uy^zm van da kru^zha:R b^ug^z do:ⁱ R
ondaat x^owe^z - of . onder da las || b^ure^z
(berrie u. barren of draagberrie)||
128. da twi p^zry: ss - of . d^zytters - h^oz:mano. buto
129. x^oz h^ob^z en bo:ⁱ nt en b^uu g^zhu^z || g^zst^zgo
(van klok)||
130. da sa:ⁱ s is x^oz^z d^zpn || fla:ⁱ u // we^zp / van vlees ||
131. da sni leg dek
132. t^zran i. wi^zxt x^oz^z frdad i x^oz^znu x^oz^zen h^orp
133. ni. w^zpo. lt w^zph:R lt n^zu m hil n^zstat
134. du:ⁱ n - ig do: nat - dig d^zz^zst - h^oz:R de:ⁱ zt -
ve:ⁱ R du:ⁱ nat - ge:ⁱ R do:bat - x^oz^z du:ⁱ nat - ig de:ⁱ zt -
dig de:ⁱ zt - h^oz:R de:ⁱ zt - ve:ⁱ R de: genat - ge:ⁱ R
de:ⁱ zt - x^oz^z de: genat - de:ⁱ zt - de:ⁱ zt - x^oz^z mer -
de: genat mer
135. d^zl. y^lpr - d^zl. u p^zma. ntol - d^zl. y^lpr. nt - da
svl'd^ztr

133. dE: RA- hE: R dO: RS- hE: R dO: RS- hE: R
hE: t XdO: RS

134. bEnA- iG bEnA- dIg bEnA- hE: R bEnA- vE: R
bEnA- gE: R bEnA- zE: bEnA- bEnA- bO: nTR-
iG hIp Xbona

140. Locale Landnamen: mRo:j (ya.36)-
zbondaR

141. Locale Waternamen: dama:s- daarbe:k-
dalec. palavIRm- dawijJ- damph: lobe:k-
dakana:z- of: kana:l

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is lo:nokr

De inwoners heteren lo:noksme:RS

Den bijnaam kennen ze niet.

Aantal inwoners op 31-12-1947: 6.011.

Baaletoestand. De voornaamste wijken zijn: lo:rap-af: lanakz- pitersm(Petersheim)- sme:rma:s
(Smeermaas) - Brids(Briegden, gedeeltelijk onder Gallik en Veldwegelt) - Bessem(Bessemer, te Bessemer zelf
Bismer) - tuensbaet(Tournelriede) - vop hvX(Hoek).

Het dialect van Smeermaas verschilt vandaat van de andere wijken, het heeft o.a. o: in plaats
van a: in de stoottonige woorden uit Germ. gerekte a: o: n - o: f - m: s - d: X voor a: n - a: f - m: s - d: X
(aan, af, maas, dagen). Ook de Pannestraat (vroeger lo:nokr hE: ha: nt) verschilt wel wat, zoals trouwens
Petersem en Bessemer; dit laatste gelijkt reeds meer op het Katerndaal. Enkele ingeweken(en) (vooral
Hollanders) spreken A.B.N., niemand echter van Lanaken oorsprong; enkele gemeengde gezinnen spreken wel en
trans door elkaar een enkel gezin van Hollandse oorsprong gebruikt Frans als huistaal.

De bevolking bestaat voor 6/10 uit werflieden; verder zijn er boeren, ambachtslieden, bedienden en hande-
laars. Al lokale rijkerheid kunnen we con paar zagerijen vermelden.

Zeglieden: 1. Thomassen Henri, 38j.; hier geb.; propagandist; verbleef steeds te Lanaken; v.en M.
van hier; spreekt meest dialect.

2. Beckers Johanna, 65j.; hier geb.; huishoudster; heeft steeds hier verbleven; v.en M. van hier;
sprekt altijd haar dialect.